

בתי המשפט

000127/05 וע		בית משפט השלום ירושלים	
23/10/2006	תאריך:	כב' השופטת שירלי רנר	בפני:

בעניין: מאהר אניס דניאל
 ע"י ב"כ עו"ד
 נ ג ד
 יגאל סער - גובה המכס ומע"מ
 ע"י ב"כ עו"ד
 פרקליטות מחוז ירושלים
המערער **המשיב**

פסק דין

1. בפני ערעור בהתאם לסעיף 20 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 על החלטת ועדה להטיל עיצום כספי בסך 50,000 ש"ח על המערער בשל הפרתו את סעיף 9 לחוק איסור הלבנת הון. הערעור עניינו גובה העיצום הכספי.

על פי הודעת הערעור ביום 29.8.05 חזר המערער שהוא יבואן וסוחר טבק לנרגילות וציוד לעישון נרגילות מירדן לישראל דרך מעבר גבול שאין בו מסלול אדום וירוק. הוא נכנס עם 51,250 יורו, \$39,995 ו-3870 ש"ח כשעל חלק מהם – כל היורו ו-\$22,995 חלה חובת דווח על פי סעיף 9 לחוק. המערער לא הצהיר על סכומים אלו בהיכנסו והכספים העודפים נתפסו. לטענת ב"כ המערער מהחלטת הועדה עולה כי התרשמה לחומרה מכך שחלה על המערער חובת ידיעה מוגברת שכן הוא נכנס ויוצא מישראל באופן תדיר, מכך שהסכום חורג משמעותית מהסכום נשוא חובת ההצהרה ומכך שלא ניתנה לוועדה סיבה מניחה את הדעת לכך שהמערער מעביר בעצמו סכומים כאלה לירדן ושלא באמצעות העברות בנקאיות. הועדה התרשמה מכל הנתונים האלה שההפרה בוצעה שלא בתום לב. מנגד, הועדה דחתה את כל הנסיבות המקלות להן טען המערער – כשנשאל על ידי בודקת המכס האם הוא נושא כספים ענה בחיוב וזאת עוד בטרם החליטה הבודקת לערוך חיפוש בכליו, ושידע על חובת ההצהרה רק ביציאה מן הארץ אך לא בכניסה אליה. לטענת המערער גם ההסבר אותו נתן להעברת הכספים בעצמו - חסכון בעמלות בנקאיות - מאוד סביר. אף על פי כן הועדה התחשבה אך ורק בכך שמדובר בהפרה/תפיסה ראשונה וגם לכך לא נתנה את המשקל הראוי.

בעיקרי הטעון מטעם המשיבה נאמר כי מדובר בערעור על החלטה מנהלית והמבחן הוא מבחן של סבירות כשאין בית המשפט שם את שיקול דעתו במקום שיקול דעתה של הועדה. כיוון שמדובר בהחלטה מנהלית קמה לגביה חזקת התקינות. עוד טוענת המשיבה כי תכליתה של חובת הדווח – פקוח על כספים נכנסים/יוצאים על מנת שניתן יהא להגיע לכספים המשמשים לפשיעה/מימון טרור. חובת הדיווח היא בבסיס תכליתו של חוק איסור הלבנת הון ואין המדובר בחובה טכנית פרוצדוראלית. לטענת המשיבה בשים לב לכך שהסכום העודף עליו לא הצהיר המערער עומד על סך 400,000 ש"ח, היתה הועדה מוסמכת להטיל קנס גבוה בהרבה. טענת המערער כי השיב כביכול

לשאלה אם הוא נושא כסף בחיוב אינה נכונה וטענתו כי ידע על חובת ההצהרה רק ביציאה בעייתית לנוכח העובדה שלא הצהיר על סכום אותו העביר גם ביציאה. לטענת ב"כ המשיבה החלטת הועדה ראויה, סבירה ומידתית.

בעיקרי הטעון שהוגשו על ידי המערער הוא מציין כי אינו חולק על תכליתו של חוק איסור הלבנת הון, על כך שהחלטת הועדה היא החלטה מנהלית שעל תקיפתה חל מבחן הסבירות ושפועלת לטובתה חזקת התקינות. לטענת המערער כאן נסתרה חזקת התקינות. תקנה 10 לתקנות איסור הלבנת הון מלמדת שהשיקול בעל המשקל המכריע ביותר שחייב להדריך את הועדה בדבר גובה העיצום הכספי הוא השיקול האם מדובר בהפרה ראשונה ואילו היקפה הכספי של ההפרה הוא שיקול משני המקבל תפקדי מרכזי רק כאשר מדובר בהפרה חוזרת. עיון בהחלטת הועדה מלמד לטענת המערער כי סדר התחשבותה בשיקולים השונים היה הפוך ודי בכך כדי להצדיק את הקביעה שהועדה חרגה ממתחם הסבירות. לטענת המערער גם השיקולים השונים בהם התחשבה הועדה לחומרה אינם מובנים מאליהם וגם צירופם יחד אין בו כדי להצדיק את המסקנה כי ההפרה הראשונה בוצעה שלא בתום לב על ידי המערער. לטענתו הפריך חלק מהנימוקים שהביאה הועדה לביסוס מסקנתה בדבר חוסר תום הלב בהפרה וגם דחיית הועדה את הנסיבות המקלות להן טען לא היה סביר. לבסוף טוען המערער כי גם התעלמות הועדה מנסיבותיו האישיות הרלבנטיות להפרה של המערער, כי הוא נוהג מאז הפך לסוחר לפני 20 שנה באופן נורמטיבי לחלוטין, לוקה בחוסר סבירות קיצוני.

בדיון חזרו ב"כ הצדדים על טענותיהם.

2. סעיף 9 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 קובע חובת דיווח על כספים בעת הכניסה לישראל או היציאה ממנה. על פי האמור בסעיף 9 שווי הכספים החייבים בדיווח נקבע בתוספת הרביעית ועומד על סך 80,000 ש"ח. סעיף 10 לחוק קובע כי המפר חובות דיווח לפי סעיף 9 "דינו – מאסר שישה חודשים או קנס בשיעור האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, או פי עשרה מהסכום שלא דיווח עליו, הכל לפי הסכום הגבוה יותר". פרק ה' לחוק עוסק בהטלת עיצום כספי כשסעיף 15 לחוק עוסק בעיצום כספי על הפרת חובה לפי סעיף 9 וקובע כי "א) מצאה ועדה כי אדם הפר חובת דיווח לפי הוראות סעיף 9, רשאית היא להטיל עליו עיצום כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין או עד פי חמישה מהסכום שלא דווח עליו, לפי הסכום הגבוה יותר. (ב) הוטל על אדם עיצום כספי לפי סעיף זה והוא שילם אותו, לא יוגש נגדו כתב אישום בשל ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי". סעיף 16 לחוק מסמך את שר המשפטים לקבוע בגבולות העצום הכספי המירבי שנקבע בחוק "שיעורי עיצום כספי שונים להפרות שונות של הוראות לפי סעיפים 8,7 או 9, בהתחשב בהיקף ההפרה ובנסיבותיה, ובנסיבותיו של המפר, לרבות היות ההפרה חוזרת".

תקנה 10 לתקנות איסור הלבנת הון (עיצום כספי), התשס"ב-2001 שעל פי כותרת המשנה שלה עוסקת ב"אמות מידה להטלת עיצום כספי בשל הפרה לפי סעיף 9 לחוק" קובעת כי "בבקשה להטיל עיצום כספי בשל הפרת הוראות לפי סעיף 9 לחוק, תחליט הועדה בהתחשב, בין השאר, באלה: (1) ההפרה היא הפרה ראשונה; (2) ההפרה היא הפרה חוזרת; (3) היקפה הכספי של

ההפרה". תקנה 12 קובעת כי "שיעור העיצום הכספי בשל הפרה לפי סעיף 9 לחוק שהיא הפרה ראשונה והיקפה אינו גבוה, לא יעלה על מחצית העיצום הכספי שנקבע להפרה בסעיף 15(א) לחוק;"

3. המערער אינו חולק כאמור על כך שהיפר את חובת הדיווח. לטענתו לא ידע כי קיימת חובת דיווח בכניסה לישראל במובחן מהיציאה ממנה. הועדה מציינת בהחלטתה כי מאחר והתרחשה שהמערער נכנס ויוצא מישראל באופן תדיר, חלה לגביו חזקת ידיעה מוגברת בנוגע לחובת ההצהרה ואילו טענתו של המערער כי ידע על חובת ההצהרה אך ביציאה נראית בעייתית לנוכח העובדה שגם ביציאתו מן הארץ לא הצהיר המערער על סכום כסף שהיה ברשותו.

המערער הצהיר בפני הועדה כי הוא יוצא לירדן כל חודש בקירוב וכי בעת יציאתו מן הארץ נשא עימו סכום של \$20,000 אולם לא הצהיר על סכום זה בעת יציאתו משום שלא היה בטוח כי אכן מדובר ב-\$20,000. צודקת הועדה במסקנתה כי קמה לגבי המערער חזקת ידיעה מוגברת בנוגע לחובת ההצהרה. חזקה זו ודאי אינה נסתרת בהתנהלות המערער יום קודם לכן עת יצא מן הארץ, ודוקא בהתנהלות זו יש כדי ללמד כי המערער עוצם את עיניו ככל הנוגע לחובת הדיווח על פי החוק. נכון אמנם כי המערער מסר את המידע בעניין זה מרצונו לחוקר שחקר אותו בעקבות שאלה שנשאל בעניין זה, ואולם אין בעובדה שמסר מידע כאמור בתנאי חקירה כדי ללמד על תום לב ככל הנוגע להיקף חובת הדיווח מה גם שאותה עת טרם היה ברור היקף החשדות נגדו על פי חוק איסור הלבנת הון.

גם טענת המערער ולפיה כשנשאל על ידי בודקת המכס האם הוא נושא כספים ענה בחיוב עוד בטרם החליטה הבודקת לערוך חיפוש בכליו, אינה נתמכת בתשתית הראייתית שבתיק. בטעונו בפני הועדה הצהיר המערער כי לא הצהיר מיוזמתו על הסכום שנשא עימו ואף עבר במסלול הירוק. בתיק הועדה מצוי מזכר מיום 29.8.05 של בודקת המכס שגית יעקב ולפיו המערער נקרא על ידה לבדיקה. **"הנוסע נשאל אם יש לו מה להצהיר למכס וענה שיש ברשותו רק 4 קופסאות סיגריות לשימוש האישי. ביצעתי בדיקה בכבודו האישי ובתיק שחור שפתחתי זיהיתי חבילות כסף מסודרות".** מהאמור עולה כי המערער לא מסר כל מידע מרצונו לבודקת המכס. ואולם אפילו ענה המערער בחיוב לשאלת בודקת המכס האם יש ברשותו כספים, הדבר נעשה לאחר שעבר במסלול הירוק, ונקרא לבדיקה על ידי בודקת המכס. בנסיבות אלו צודקת הועדה בקביעתה כי אין לראות בשיתוף פעולה מעין זה משום נסיבה מקלה.

לנוכח האמור בין שצדקה הועדה בקביעתה כי המערער לא נתן הסבר המניח את הדעת להעברות הכספים בעצמו ושלא באמצעות העברות בנקאיות ובין שלא, אין לאמר כי היה פגם כלשהוא במסקנת הועדה ולפיה פעל המפר שלא בתום לב. אשר לטענה ולפיה התעלמה הועדה מעברו הנורמטיבי של המבקש. גם לכך אין יסוד שכן החלטתה של הועדה נשענת בעיקר על העובדה שמדובר בתפיסה ראשונה.

4. חובת הדיווח חלה כאמור על סכום של 80,000 ש"ח. הכספים העודפים שנתפסו על המערער עומדים על סך כ-400,000 ש"ח (51,250 יורו ו-\$22,995). לנוכח שיעור ההפרה לא חלה בעניינו

תקנה 12 לתקנות איסור הלבנת הון (עיצום כספי) אלא סעיף 15(א) לחוק איסור הלבנת הון ולפיו
רשאית הועדה להטיל עיצום כספי בסכום של עד פי חמישה מהסכום עליו לא דיווח המערער.
הועדה הטילה קנס בשעור פחות מ-3% מהסכום שהיה בסמכותה להטיל. החלטתה מאוזנת
וסבירה ואין מקום להתערב בה.

הערעור נדחה.

**ניתן היום א' בחשוון, תשס"ז (23 באוקטובר 2006) בהעדר הצדדים.
המזכירות תמציא העתקים לב"כ הצדדים.**

שירלי רנר, שופטת